

2001

1. Debreceni Kristály BKCs I. (Finta B.; Szórádi A.; Kovács G.) - 938 pont
2. KöM Barlangtani Osztály
(Egri Cs., Zsigmondy Sz., Reszegi A.) - 917 pont
3. Gubacs I. csapata (Nagy I.; Gacsáry Z.; Kékesi I.) - 844.5 pont

2002

1. Gubacs G. (Tisza L., Németh V., Nagy I.) 964 pont
2. Debreceni Kristály BKCs
(Halasi Mariann, Szórádi A., Kovács G.) - 938 pont
3. Gubacs Ludak (Mező P., Ferenczy B., Holló Z.) - 938 pont

2003

1. Gubacs-FTSK vegyes – Tisza Levente, Bubba, Kántor Zsolt - 798 pont
 2. Gubacs-Szabó J. vegyes – Kunisch P., Gacsári, Nagy I. - 784 pont
 3. Debreceni Kristály BKCs – Szórádi A, Kovács G. Finta B. - 775 pont
- HOLTVERSENYBEN a 3-as bozót (Marosfi, Bácskai L, Virrasztó)

2004

1. GUBACS - Szabó J. BKCS vegyescsapat
(Nagy I., Tisza L., Kunisch P.) - 987 pont
2. MLBE (Juhász B., Geller T. Sűrű P.) - 961 pont
3. FTSK I. (Kántor Zs., Aranyi A., Gáspár Vera) - 941 pont

A teljes Alsó-hegyi barlangi útikalauz elérhető az MKBT honlapjáról,
térképekkel, színes fotókkal, hasznos túrainformációkkal

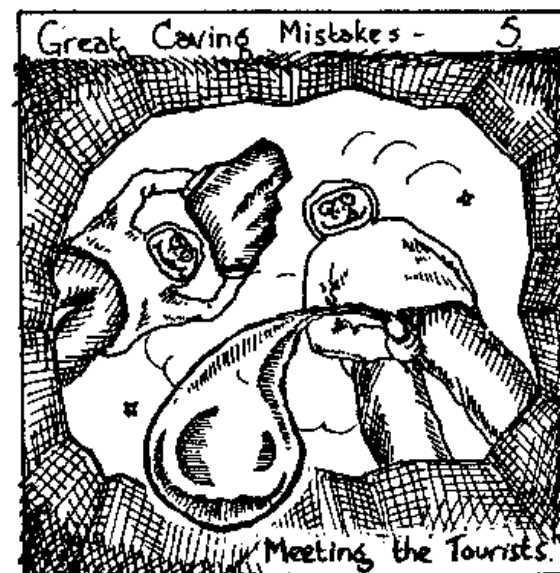
(<http://www.barlang.hu/>)

A RENDEZVÉNY TÁMOGATÓI:

GURU
KÖSZÖNJÜK!

XII. LAKATOS KUPA***ALSÓ-HEGY***

2005. szeptember 24.

MAFC

MOTTÓ 📖 : Minden barlangra ajtót lehet szerelni és lakatot tenni rá (ha ez valakinek úgy tetszik és nincs jobb dolga), de nem kell egy barlangnak bezárva lenni, hogy lakatot találjunk benne...

A LÉNYEG

A kupa nem elsősorban verseny! Célunk a teljesítménytúrák szellemiségéhez hasonlóan a terület jellegzetességeinek bemutatása, a részvétel a fontos!

Az idei év során ismét rendhagyó versenyszámok is szerepelnek a Lakatos kupa programjában, amelyek technikai tudást és további kitartást igényelnek.

RAJT

Szombaton reggel 9 órakor a táborból. Elsőként a rendezőség által "sorsolás" útján kijelölt zombolyt **kell** felkeresni. A technikai feladatokat (Körte-zsomboly, Névtelen-zsomboly, Sz/0-s zsomboly) a Rendezőség által meghatározott időpontokban kell felkeresni – a gördülékeny lebonyolítás elősegítése végett. A verseny minden csapatnak a táborban ér véget az önellenőrző lap leadásával.

A FELADATOK

A kézhez kapott információk alapján az Alsó-hegy kijelölt zombolyainak bejárása, megismerése:

- (1) a zombolyokban megadott helyeken jelképes "lakatok" és ellenőrző lapok vannak elhelyezve. Minden csapat kap egy "lakatkulcsot". Az egyik feladat megtalálni kapott kulccsal kinyitható "lakatot".
- (2) az Sz/0-s zsomboly az idén az elméleti feladatnak ad otthont. Részleteket a bejáratnál lehet megtudni. A legjobb teljesítő különdíj tulajdonosa lehet.
- (3) a Körte-zsombolynál a rendező MAFC várja a barlangkutatásban jártas, jó erőben lévő versenyzőket. Aki a legjobb ebben a versenyszámban bizton számíthat egy körtére....
- (4) A Névtelen-zsombolynál az arra vállalkozók megtudhatják milyen az, amikor nem könnyű a haladás egy egyszerűen beszerelt kötélpályán, ha a kötelek már egy „kicsit” elhasználódtak. Egy résztvevő időre teljesíti a pályát, míg társai a saját kötelükkel biztosítják.
- (5) A LAKATOS KUPÁT ÉS AZ EZZEL JÁRÓ FŐDÍJAT AZ VIHETI HAZA, AKI A LEGTÖBB PONTOT GYŰJTI ÖSSZE. MINDEN ZSOMBOLY PONTOT ÉR ÉS A VÉGREHAJTOTT FELADATOK IS SZÁMÍTANAK.

Az eddigi Lakatos-kupák eredményei (ha jól emlékszünk...)

1994

1. BEAC-FTSK vegyes (Elekes Balázs, Aknai Zoltán, Zsolyomi Zsolt)
2. Marcel Loubens (Burdiga Zsolt, Bátori Károly, Veress Imre)
3. Debreceni Búvár Klub (Vida Katinka, Nádházi János, Maklait László)

1995

1. MLBE-BEAC vegyes (Mindegy) (Veres, Burdiga, Szikszai) 487 ponttal,
2. BEAC Junior
(Kégli, Ernhoffer, Deák) 452 pont (a legjobb elméleti teszttel),
3. Mátrai Höerő (Nyerő)mű
(Kovács T., Kovács B., a félbevágot csapat egyik fele) - 409 pont

1996

1. Mátrai Erőmű BKCs Gyöngyös I.
(Kovács T., Kovács B., Nagy J.) - 526 pont
2. Marcel Loubens BE (csiribiri) (Veres, Burdiga, Bóta) - 521 pont
3. BEAC (Németh T., Szikszai G., Szemi) - 506 pont

1997

1. Szabó József 2. Gubacs 3. MLBE

1998

1. Gubacs (Bakó) - (Dénes, Szabó, A.; Tisza L.) - 858 pont
2. Szabó J - Piperkőcz (NoName) - (Kucsera, Kunisch, Hegedűs) - 705 pont
3. MLBE Ólommadár - (Karesz, Ozsvári, Zsola) - 626 pont

1999

1. KAJUMA - (Kucsera M., Kunisch P., Hegedűs A.)
2. GUBACS BAKO EXTRA - (Kertész Á. Mezei P. Tisza L.)
szerencselovag kategória I. hely
3. GUBACS BAKO LIGHT - (Szabó D. Ganáry Z. Holló Z.)

2000

1. Guanó Barlangkutató Csoport II. csapat
(Mező Péter, Holló Bajkonur, Ferenczy Balázs)
2. Vasemberek vegyes csapat (Kovács Feri, Vass P., Vida Sz.)
3. Guanó Barlangkutató Csoport I. csapat (Szabó D., Nagy I., Gacsáry Z.)

kis cseppköves fülkében található, az akna irányát is meghatározó hasadéokban. Itt az álfenéken áthaladhatunk az akna tulsó vége felé is, ahol azonban nem tudunk lejjebb jutni. A nitről az aknába ereszkedve azt tapasztaljuk, hogy az kitágul, és 9 méter ereszkedés után elérjük az alját. Az aknaterem agyagos törmeléken mélypontjáról folytatást nem lelünk, így a beereszkedési ponthoz közelebb eső falon kell felmászunk. Itt egy egyre táguló, kanyargós járatba érkezünk, melynek nem érdemes a legalján haladni, hanem egy kisebb gödör felett átraverzálva egy párkányra (ablak) érkezünk, ahonnan egy az eddigi hasadékirányra merőleges (a felszíni különálló aknával megegyező irányú) meglepően tágas járatot érünk el, melynek aljára egy kis kétméteres lemászás leküzdésével juthatunk le. Itt egy rövid, de tágas és magas, cseppköves folyosóban sétálhatunk néhány métert. Az egyik végén meredeken ereszkedő cseppkőbekéregzés, míg a másik végén omladék zárja el az utat.

Mindenkinek jó túrázást kíván a MAFC BARLANGKUTATÓ CSOPORT

AMI KELL

A túrán 3 fős csapatok vehetnek részt. Szükséges felszerelés: **Egyéni barlangjáró felszerelés, iránytű, 1 db 60 méter hosszú kötél, nittfülek, karabinerek, kötélgyűrű és íróeszköz.**

SZABÁLYOK

Egy barlangba csak egy csapattagnak szükséges leereszkedni, azonban nincs megtiltva, hogy többen is belemásszanak, ha ezzel másokat nem tartanak fel. Ha egy zombolyban valamelyik társunk lent van, akkor feltétlenül valamelyik csapattársnak a bejáratnál hallótávolságban kell tartózkodnia! **Egy csapat egyszerre csak egy zomboly bejárásával foglalkozhat. Egy mondatban összefoglalva minden csapat köteles betartani a barlangi túrázás írott és íratlan szabályait.**

Amennyiben a rendezőség ettől eltérést tapasztal pontlevonással, csapatkettévágással (volt már rá példa) és kizárással is büntethet, a megszokott gumipontozásnak megfelelően. Minden barlangban az elhelyezett papíron a csapatnak aláírását ott kell hagynia, igazolván, hogy érintették a pontot. 17 óra után barlangba való leszállást megkezdeni nem lehet (nem minden rendező talál le sötétben a hegyről...)

AMIT DÍJAZUNK

A verseny során igyekszünk mindenkinek a kedvében járni, minél több győztest hirdetni: a szerecselovagok kategória kitüntető győztese címet az a csapat nyerheti el, amelyik (az egész csapat!) elsőként leérkezik a Vecsem-forrásnál lévő bázishoz, úgy, hogy a "lakatjának" pártját megtalálta, és azt sem felejtette el, melyik zombolyban.

Külön díjat kapnak az elméleti- (Sz/0-s zomboly) a technikai- (Névtelen-zomboly) és a bontó-verseny (Körte-zomboly) győztesei.

Az egész verseny győztese az lehet, aki a az összes zombolyt (vagy a legtöbbet a megadott pontok alapján számolva) bejárta és a többi feladatok pontszámával kiegészítve a legtöbb pontot gyűjtötte.

A PONTOZÁS: Gumipontozás.

A DÍJAK

A Lakatos Kupát támogatja a **Kornétás Kiadó** (Földgömb és HTM előfizetést lehet nyerni) a **GURU** sportbolt (az első három helyezett az ő jutalmuk boldog tulajdonosa lesz.) Az **Aggteleki Nemzeti Park**, a **BMSZ** és az **MKBT** megértette az idők szavát, s így a Rendezők saját anyagi támogatásával kiegészítve az idén is sok apró díj kerül kiosztásra. A szerecselovagok kategóriában győztes csapat egy láda sör tulajdonosa

lesz, és valószínűleg meg is issza, mire leérnek a többiek... A verseny győztese több liter 1790 óta gyártott Zwack-féle Unicummal feledtetheti a nap keserveit és a Vándorkupát viheti haza egy évre (és vésetheti fel rá a csapatnevet). A többi egyenlőre legyen meglepetés...

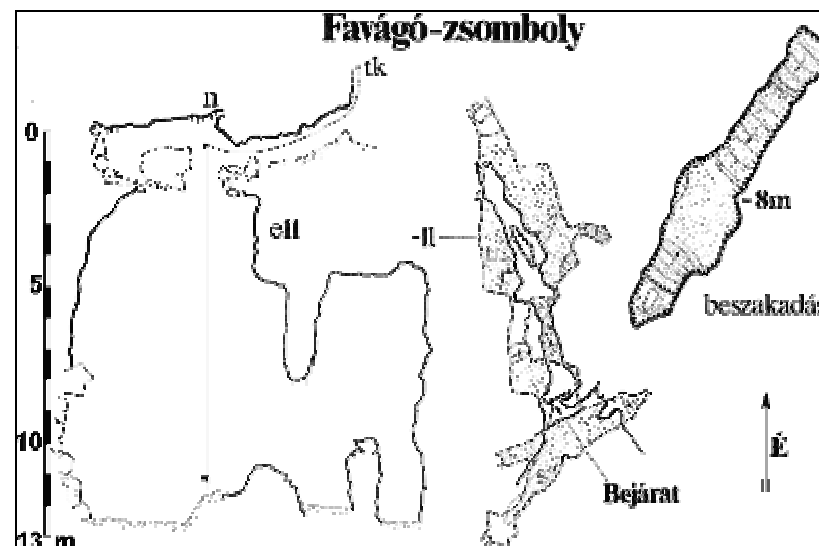
Az Alsó-hegyi zsembolyok és barlangok

A megvastagított, pontszámmal is rendelkező zsembolyok szerepelnek a versenyben. Ettől eltérés lehet, melyet az induláskor jelzünk a résztvevők számára.

1.	Vecsembükki-zsemboly	33 p	236m
2.	Baglyok Szakadéka (Szabó-pallagi-zsemboly)	30 p	151m
3.	Meteor-barlang		131m
4.	Kopaszgaly-oldali /404-es/-víznyelőbarlang		110m
5.	Almási-zsemboly	45 p	100m
6.	Tektonik-zsemboly		80 m
7.	Rejtek-zsemboly		74 m
8.	Pócsa-kői-víznyelőbarlang		50 m
9.	Széki-zsemboly	45 p	50 m
10.	Lujza-lyuka-zsemboly (felszín)	5 p	50 m
11.	Frank-barlang		48 m
12.	Búbánat-zsemboly	45 p	48 m
13.	Banán-zsemboly	55 p	45 m
14.	Őz-zsemboly	42 p	42 m
15.	Kopasz-vigas-z-barlang	20 p	38 m
16.	Miki-kuki-zsemboly	45 p	33 m
17.	Magaslesi-zsemboly		33 m
18.	Betlehem-zsemboly (felszín)	5 p	32 m
19.	Lófüle-zsemboly /Jég II.-es-zsemboly/	55 p	30 m
20.	Jóbarát-zsemboly	30 p	29 m
21.	Kifli-zsemboly	25 p	26 m
22.	Góte-zsemboly	10 p	25 m
23.	Bába-völgyi IV.-es-víznyelőbarlang		25 m
24.	Rókalyuk-zsemboly	43 p	23 m
25.	Rőt-kúti Dreher-zsemboly		23 m
26.	Iskola-zsemboly		23 m

Megközelítés:

A dózerúton (országos Kék) a Szabó-pallagi vadászháztól Ny-ra a Bába-völgy felé haladva, miután a második leágazó földutat is elhagytuk, az út baloldalát figyelve addig megyünk, míg egy töbröt nem látunk (ez kb. félúton van a Bába-völgy kezdete, és a vadászház között; a vadászháztól 850 m-re). Ekkor ennek hátat fordítunk és a másik jobb oldalán (É felé) bemegyünk az erdőbe. Itt kikerülve egy töbröt, mintegy 50 méterrel a határsáv előtt egy szakadékdolina figyelhető meg (a dózerúttól 150 m-re), É-i oldalán egy jelentéktelen hasadékszerű kis üreggel. A határ felől közelítve elsőként a kis üreg feletti tekintélyes méretű hosszúkas aknaszáj fog szembetűnni.

Bejárás útmutató:

A barlang két részből áll: a fent említett szakadékdolina aknája mindössze 8 méter mély, bejárása nem igényel mást, csak egy kapaszkodó kötelet tekintve, hogy alsó szakasza teljesen függőleges, sőt kissé alá is hajlik. Ennek alján behullott kövek, farönkök stb. található, nincs folytatás.

Maga a zsemboly egy kicsi, jelentéktelennek látszó üregből nyílik a szakadékdolina alatti sziklafal aljából. Ebbe egy rövid szűkületen keresztül féloldalvást fekvő juthatunk be, de a kötelünket már a bebújás előtt célszerű rögzíteni a felszínen valamely alkalmas fához, mert bent egy árva nitten kívül semmilyen alkalmas fix pont nem kínálkozik. A nitt a szűkület után

Névtelen-zsomboly

Névtelen-zsomboly

Egyéb névváltozatok:
Töbörfenéki-zsomboly,
Töbör-alji-hasadék, V/20.
Mélység: -8 m
Hossz: -
Legnagyobb horizontális
kiterjedés: 25 m

Megközelítés

A Göte- és a Cickány-zsombolyok töbrének az alján (lásd. ott!), az út felé eső DK-i oldalon.

Bejárási útmutató:

A töbörfenék oldalához közelebb eső részen levő hasadékban

kényelmesen lesétálhatunk a zsomboly aljára, ahol a nagy méretek miatt teljesen világos van. A falakat vastagon borítja a moha, a terep a kisebb nagyobb sziklatömböktől eltekintve teljesen vízszintes. Jellege alapján inkább csak szakadékdolinának minősíthető ez a zsombolytorzó. Méretei szerint az Alsó-hegyen ez a zsomboly rendelkezik a legnagyobb bejárati nyílással.

Favágó-zsomboly

Egyéb névváltozatok: Favágó-lyuk, Favágó-barlang, G/1.

Mélység: -12,5 + 4,5 m

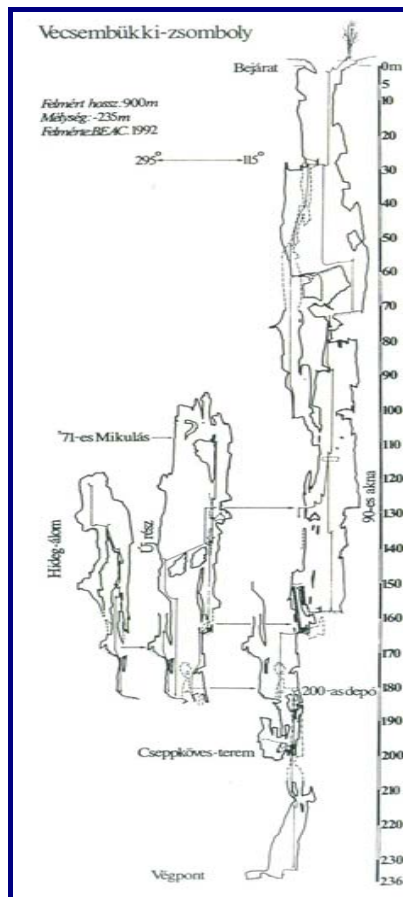
Hossz: 32 m + 8 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 19 m

Beszerelés: 20 m kötél, 1N, 1K

LAKAT: a végponti folyosóban.

27. Bába-völgyi II.sz.-víznyelőbarlang		22 m
28. Ürgelyuk-zsomboly	33 p	21 m
29. Komjáti-Jég I.-es- zsomboly	42 p	21 m
30. November 7-zsomboly	30 p	20 m
31. Körte-zsomboly	max. 100 p	20 m
32. Fenyves-zsomboly	19 p	19 m
33. Nagy-vizestöbri-víznyelőbarlang		19 m
34. Cickány-zsomboly	30 p	18 m
35. Favágó-zsomboly	30 p	17 m
36. Moszkítós – zsomboly		51 m
37. Sz/0-s-zsomboly	max. 100 p	16 m
38. Kopaszgaly-oldali-barlang		15 m
39. Nádaskai-zsomboly		15 m
40. Fazekas-zsomboly		15 m
41. Nászút-barlang (felszin)	5 p	13 m
42. Soltész lyuka-zsomboly		12 m
43. Kilátó-zsomboly	15 p	12 m
44. Pötty-zsomboly	14 p	12 m
45. Éves-zsomboly (felszin)	20 p	11 m
46. Bába-völgyi III.sz.-víznyelőbarlang		11 m
47. Hosszú-zsomboly		9 m
48. Dusa 1.sz.-barlang		8 m
49. Kunda-zsomboly		8 m
50. Menetke-zsomboly		8 m
51. Névtelen-zsomboly	max. 100 p	8 m
52. Sinkó-zsomboly		8 m
53. Húsvét-zsomboly		7 m
54. Bába-völgyi I.sz.-víznyelőbarlang		7 m
55. Iker-zsomboly (felszin)	20 p	6 m
56. Kalap-zsomboly		6 m
57. Karácsony-zsomboly	6 p	6 m
58. Útmenti-zsomboly (felszin)	5 p	6 m
59. Hideg-lyuk-zsomboly	25 p	6 m
60. Dugó lyuka-zsomboly	15 p	6 m
61. Töltényes-zsomboly	20 p	6 m
62. Rozmár-zsomboly		4 m
63. Zöldszilváni-barlang	12 p	4 m

Vecsem-bükki-zsomboly

„Az összes zsombolyok között a látszólag legmélyebb és legfélelmetesebb a Vecsembüki-zsomboly, óriási nyílása rendkívüli mélységet sejtett..”,

Mélység: -236 m
Hossz: 900 m

Megközelítés:

Bódvaszilásról (3.5km) a kék+, majd a kék barlang turista jelzésem, kb. 1 óra gyaloglással érhetjük el. Bejárat szádja jellegzetesen nagy, (4,5m átmérővel) előtte barna védőkorlát húzódik.

Beszerelés:

1/ **klasszikus túra a végpont elérésére:** 70 m + 21 m + 94 m + 22 m + 56 m kötél, részben RN, 2csN, 5Kgy, 13K

2/ **túra a 200-as depóra az oldalán („Új rész”) keresztül (a 90-es akna tetejéről):** 26 m + 41 m, és vagy + 32 m + 16 m + 9 m, vagy 27 m + 21 m kötél, +10K, és 2Kgy

Bejárási útmutató:

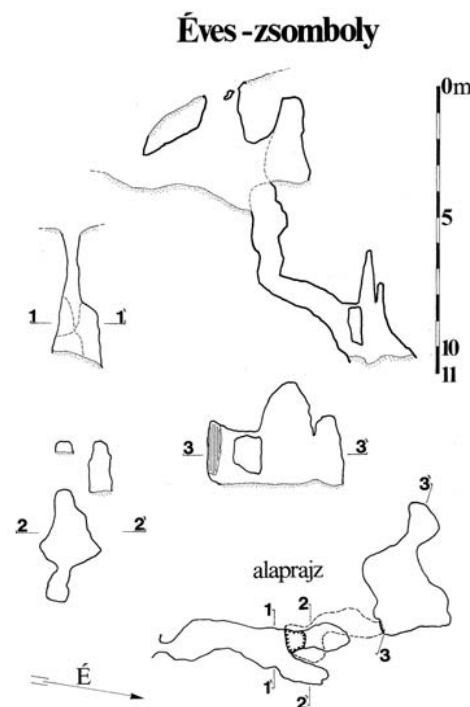
1. **Bejárat akna:** A korláttal szemben állva a bal oldalon lévő fához célszerű a kötelet kikötni (Tk, semmiképpen nem a korláthoz!). Az ereszkedést megkezdve rögtön balra fejmagasságban van az ereszkedőnített (RN), a sima szálkőfalon. Innen 2-3 m ereszkedés után a további felfekvések elkerülése végett elhúzást kell alkalmazni a még elérhető túlsó falon található repedés (TK, fűzőlyuk) segítségével. Mintegy 30 méter ereszkedés

Éves-zsomboly

Mélység: -11 m

Hossz: 18 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 11 m

Megközelítés:

A Komjáti-Jég-zsombolyoktól (lásd ott!) ÉNY-ra, azok többrével szomszédos töbrében találjuk. A töbör aljához közel helyezkedik el, a bejáratnál egy mészegető maradványa is.

Bejárási útmutató:

A barlangnak kettős bejárata van, az alsó vitán felül kényelmesebb. Itt négykézlábra ereszkedve haladhatunk a „bejárat csarnokba”, ahová némi fényt magával hozva becsatlakozik a kicsit szűkösebb, hasadékszerű felső bejárat. Itt rögtön egy meredek lejtőbe torkollik a barlang, amelyen mielőtt leereszkedünk egy kis cseppkőes oldaljárathoz pillanthatunk be. Az ácsolatot óvatosan mellőzve egy kis fülkében bocsátkozhatunk alá, amelyből egy igen kellemetlennek látszó szűkület vezet a barlang végpontjára, ahol egy kis teremben állhatunk fel.

LAKAT: a bejáratnál !

Nászút-barlang

*Egyéb
névváltozatok:
S/16, mellette:
S/14, S/15
Mélység: 13 m
Hossz: -20 m
Legnagyobb
horizontális
kiterjedés: 14 m*

Megközelítés:

A Szabó-pallagi vadászháztól DK-re (650 m) a Magfa felé tartó dózerút (lásd. Soltész-zsombolynál!) bal oldalán az attól 15 méterre, a berogyás könnyen észrevehető. Mellette még két markáns felszakadás látható (S\14, S\15). Ha a "gazdatöbröt" keressük, azt csak az út túloldalán fogjuk megtalálni.

Bejárási útmutató:

A bejárati szakasz első méterei függőlegesek, és egy szerény ácsolattal vannak biztosítva. Ezen leereszkedve egy lejtős, kb. 45°-os réteglap mentén képződött járatba érünk, amely néhány méter után járhatatlanná szűkül, és egyébként is tele van rakva törmelékkel (valamikor 1999 - 2000 környékén ez a kanyar is beomlott). Innen balra egy már más jellegű, függőleges hasadék képét mutató járaton haladhatunk tovább, nagyobb részt az oldalunkon fekvő a meglehetősen nedves, ragadós, vörös sárban. A hasadék, két derékszögű kanyar után apró tereplépcsőkkel szintet veszítve egy kis omladékos főtéjű terembe vezet, melynek teteje kaotikusan felhalmozott ácsolat-funkciót helyettesítő, már korhadózó fákkal van biztosítva. A termecske alján az omladékban még mutatkozik egy kis lyuk, de oda talán már csak benézni érdemes, azt is csak óvatosan!

LAKAT: a bejáratnál !

után (E30) az egyre táguló aknában, szinte az utolsó ponton ahol még elérjük a falat, egy jellegzetesen kiálló kőel jobb oldalán találjuk a következő nittet (RN). Innen újabb 30 métert ereszkedhetünk (E30) szabadon a zsomboly talán leglátványosabb, tágasabb aknájában a törmelékes aljzatig. (70 m kötél)

LAKAT: a nitten a kiálló kőélen

Baglyok Szakadéka

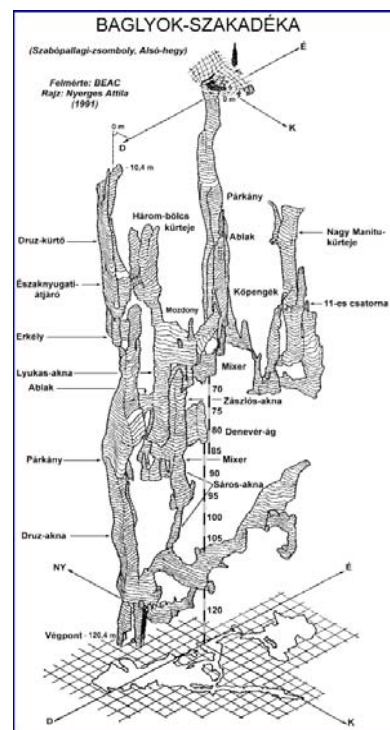
*Egyéb névváltozatok: Szabó-pallagi-zsomboly
Mélység: 151 m
Hossz: 850 m
Legnagyobb horizontális kiterjedés: 41 m*

Megközelítés:

Bódvaszilastól a kék turista jelzéssel (3.5km) a Szabó-pallagi vadászházig, ahonnan Ny-ra, 300 méterre a dózerúton, a bal oldalt található fenyves töbrben van a bejárati szádája. Az úttól D-re mintegy 40 méterre lefelé a sűrűn benőtt töböroldalban. (Onnan lehet észrevenni, hogy túljutunk az úton, hogy elérjük a Rókalyuk-zsombolyhoz balra leágazó földutat, amely az első elágazás).

Első említése **Strömpl Gábor dr.** nevéhez fűződik, aki 1911 nyarán összeírta az Abaúj-Gömöri barlangvidék akkor ismert barlangjait, s a Szilasi-fennsíkban található jegyzékében 56-os sorszámmal szerepeltet egy Szabó-pallagi zsomboly nevű üreget, kettős lejárattal. Az ekkor megismert 14 zsomboly és ravaszlyuk közül csak hárommal nem tudtunk megbirkózni — írja **Bekey Imre Gábor** — úgy, mint: Szabó-pallagi-, Vecsembükki-, Derenki-zsomboly (Barát). Ugyan erről az expedícióról Scholtz Pál Kornél beszámolójában X-es számmal szerepel "Szabó-pallag: Szilasi határában fekvő lyuk: 480 m magasságban. 62 m mélységet mértünk le. (Egyik oldalában Róka tanya.)"

Az aknába 1927 nyarán (VI. 4.) ereszkedett le először ember. Pongrácz Ernő komjáti földbirtokos meghívására a Budapesti Egyetemi Turista Egyesület néhány tagja (**Kessler H., Beliczay A., Frank J., Kiss Gy.**) bejárták az Alsó-hegy legmélyebb zsombolyait, így a Baglyok Szakadékat is. Felmérésük szerint a bejárati akna mélysége -63 méternek adódott, első bejárói továbbkutatásra nem találták érdemesnek. Akkoriban nagy külföldi

érdeklődés kísérte a hazánkban feltárt mély üregeket, amit bizonyít, hogy **1929**-ben a Le Grotte d' Italia című olasz folyóirat cikkében egy térkép jelent meg a barlangról, amit Kessler Hubert készített. Hosszú szünet után, a hazai barlangkutatásnak az ötvenes években történt fellendülését követően terelődött ismét a fennsík zombolyaira a figyelem. Az **1957.** évi **Belicai L., Szikra L.** bódvaszilasi erdőmérnökök és Veres S. üzemvezető expedícióján a kitört zivatar miatt mindössze csak Belicai László érte el a bejárati akna fenekét. A kenderkötelek és hágcsók elázása akkor csaknem balesethez vezetett. **1961**-ben a Kis-vizes töbor bontása (lásd. Meteor-bg.) mellett Vörös Meteor barlangkutatói keresték fel újra a barlangot, s a bejárati akna törmeléklejtőjének alján található szűk hasadékon át, fél napi bontással további 12 m-el növelték a mélységet.

1964 nyarán elkészítették a zombolya térképét— tekintve, hogy senki sem fért le — a szűkület alatti rész kivételével. **1967**-ben a lemászáshoz használt kötélhágcsó elszakadt, így csak a következő év tavaszán készült el az alsó szakaszt is ábrázoló felmérés. Akkori -76 m-es mélységével a Baglyok Szakadéka az Alsó-hegy negyedik legmélyebb zombolya volt.

A további feltárások csak a korszerű egykötteles technika magyarországi megjelenését követően váltak lehetővé: a függőleges akna bejárásának e módját Magyarországon az elsők között alkalmazó **Lukács László 1978**-ban — miután rábukkant a bejárati aknában -30 m-en nyíló **Ablakra** — elsőként jelezte, hogy a barlang mélysége meghaladja a száz métert. Sajnos nem sokkal később bekövetkezett halálos tátrai balesete miatt ezt már nem publikálhatta.

A belső, Ablakon túli részek megismerése **1982** nyarán tovább folytatódott, amikor **Szente István** és **Tóth Sándor** a Sáros-akna aljáról kiindulva szabadon másztak fel a **Szent-akna** feléig (P22). Néhány hét múltán folytatódott az oldal kürtő feltárása, **Nagy Mihály Zoltán** előlmaszásával.

Megközelítés:

A kék+ jelzésen a Kifli-zsomboly és a Vecsem-bükki-zsomboly között vezető K-Ny-i irányú útszakaszon kelet felé haladva az utat szegélyező kerítés maradványainak végénél balra (É-ra) betérve az erdőbe, az első töbor Ny-i szélének felső peremén találjuk. Bejárata hosszú, hasadékszerű, nyáron gyakran a sűrű aljnövényzet takarja.

Bejárati útmutató:

A bejárati száda töbor közepe felőli oldalán egy nagyobb kőtömb alatt átbújva könnyen lemászhatunk. Itt egy kis törmeléklejtőre érkezünk, amelyen a kora tavaszi hónapokban sokáig megmarad a hó. Innen a hasadékból tovább haladva, majd jobbra kanyarodva lehajolva egy kis vörösfenyővel borított lejtős talpú termecskébe érkezünk. A falakon helyenként apró cseppkövek láthatóak, a mennyezetről pedig a felszín közelsége miatt helyenként gyökerek lógnak.

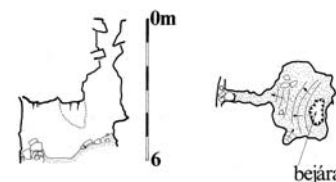
LAKAT: az oldalteremben!

Dugó-lyuka zomboly

Dugó-lyuka

Mélység: 5,5 m

Hossz: 10 m

Beszerelés: 8 méter kötél, kapaszkodásra ajánlatos

Megközelítés:

Bódvaszilastól a Vecsem-bükk felé (2.8km) haladva, sárga jelzésen keletre fordulva 350m után érjük el a Búbánat-zsombolyt (attól DK-re 100m), amely töbrének DK-i peremén, két töbor közötti gerincen, kis felszakadásként nyílik.

Bejárati útmutató:

A kapaszkodókötélet egy fához kikötve (Tk), a bejárati kisebb szűkületen átbújva egy, egyre táguló kis aknába traverzálhatunk lefelé.

LAKAT: a zomboly alján!

Útmenti-zsomboly

Mélység: 6 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 7 m

Megközelítés:

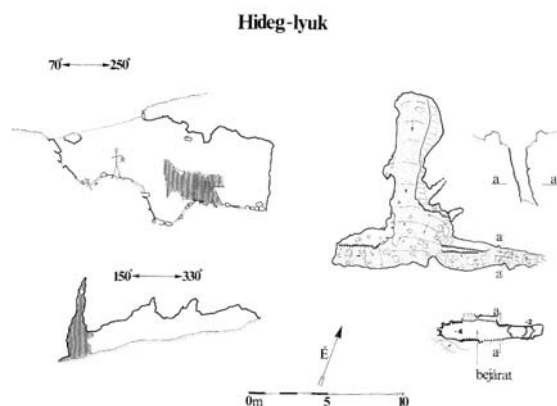
Bódvaszilasról a Vecsem-bükk felé haladva a kék+ turistajelzésen (2.9km) miután, a sárga jelzés megérkezett jobb oldalról a második töbör jobbra.(Hogy túljutunk, azt úgy vehetjük észre, hogy azt tapasztaljuk, hogy a sárga jelzés újra leágazik, ezúttal balra.) A töbör felső kétharmadában kell keresni a nagyméretű bejárati szádát.

Bejárási útmutató:

A tágas bejárati száda nagyobb zsombolyt sejtet mint az valójában. Két kisebb tereplépcsőn (az egyik a barlangból kitermelt kövekből van rakva - vigyázat!) lemászva azonban a barlang aljára is érkezünk, ahol óriási kőtuskók hevernek vastagon belepve mohával.

LAKAT: a zsomboly alján!

Hideglyuk-zsomboly

Egyéb

*névváltozatok:
Ztracena, V/6-
os-zsomboly*

Mélység: 6 m
Hossz: 28 m
Legnagyobb
horizontális
kiterjedés: 15 m

A következő két lépcső 16 m emelkedése után összecséppkövesedett járat állta útjukat.

A fennsík túrázó BEAC barlangkutatói **1985**-ben tulajdonképpen véletlenszerűen találták meg a Mozdony alatt -65 m-es mélységben a — később Lukács Lászlóról elnevezett — **Drúz-aknába** vezető hasadéklakot, ami maig a legegyszerűbb útvonalvezetést jelenti a végpont eléréséhez. Ezen felbuzdulva **1988**-ban megkezdték a zsomboly feltérképezését, amivel párhuzamosan, megindult az addig ismeretlen felfelé haladó kürtők kimászása. Három év alatt kilenc kürtő kimászásával a barlang hosszát 250 méterrel sikerült megnövelni és az elkészült részletes térkép végleg lerántotta a misztikus leplet a csak kevesek által ismert zsombolyról.

Hely	mászás	kötél igény	Rövid leírás
Bejárati-akna	Kh6 E5	17 m	A kötél a fáról indítható, az akna szélén, a külső, és a belső oldalon 2db RN.
	E 24	26 m	Kissé balra RN, ereszkedés az egyre táguló szép formájú aknában a Párkányig.
	E 31	32 m	A Párkány alatt, az azzal szemben lévő falon 2 m-rel lejjebb RN. Innen az akna nagyon kitérű, landolás egy törmelékleten.
A szűkület aknája	E 9	12 m	A törmeléklet alján kis cseppköves terem, belől jobb oldalt szűk, robbantott hasadék. A szűkület felett fűzőlyuk. Nehéz a visszatérés!
A terem feletti kürtők	M 9 M 17		Beépített kötél cseppköre kötve
	M 16		Beépített kötél, Tk-ra kötve
A Nagy-Manitou-kürteje	M 15		Beépített kötél, fűzőlyukba kötve
	M 5		Beépített kötél, cseppkőhöz kötve

LAKAT: A Párkányon lévő nittben.

Almási-zsomboly

Mélység: -100 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 45 m

Megközelítés:

A Szabó-pallagi vadászháztól K-re található nagy rét É-i szegletében induló földúton 120 méter után balra leágazva egészen a határig megyünk észak felé 400 métert (elhaladva közben a Széki-zsomboly mellett), ahol a jobb oldalt található töbör, határsávba eső sziklás oldalában van a zsomboly bejárati nyílása.

„ A nyílás Szádalmás határában fekszik, ezért **Almási-zsomboly**nak neveztük.”

Bejárési útmutató:

A **bejárati** száda biztonságos megközelítéséhez a bevezetőszárat a zsombolynyílás előtti kőelben található fűzőlyukba rögzíthetjük (Tk), majd azután a lyuk feletti két nittbe (Kh2, 2RN). Az első ereszkedés 11 m hosszú, és egy nagy lejtős agyagos párkányra vezet (E11), melyen nem ajánlatos biztosítás nélkül mozogni. Itt a bejárati nyílással átelleneső falon van a következő nitt (RN), majd további két nitt (Kh2, 2RN), attól jobbra már közvetlen az akna felett. *(Itt lehet eltérni az új rész felé!)*

Ha a klasszikus útvonalon túrázunk, az alsó nittfűlről (RN) egy tagban ereszkedhetünk az akna aljáig 30 métert (E30), úgy hogy a falak végig a közelben vannak. Az akna alján egy törmelékdomb tetejére érkezünk, ahonnan szép kényelmesen lesétálhatunk annak aljába. A kötél aljától nyílik egy keskeny hasadék amelyben lefelé, és felfelé is el lehet mászni pár métert, de innen nem vezet tovább út. A lejtő alján a bal falon található a bevezető szárhoz a nitt (Kh4, RN), majd kötélbiztosítás mellett az alacsony nyíláson becsusszanhatunk a következő akna tetején levő párkányra. (Ez tulajdonképpen nem is a teteje az aknának, hanem inkább a közepe, amiről az új rész bejárásakor is meggyőződhetünk, de a bebújás előtt magasabbra felmászva több kisebb nagyobb ablakon át is benézhetünk az akna felsőbb részeibe). A párkányon állva elérhetjük a következő nittet (RN), amelyről 8 métert ereszkedve (E8) a hátunk mögött lévő falon találhatjuk meg a köztes nittet (RN), amelyről 27 métert kell ereszkedni (E27) a akna aljáig. Ereszkedés közben a számos cseppköves oldalablak (helyenként cseppkőmedencékkel) mellett az Alsó-hegy egyik legszebb, és legnagyobb

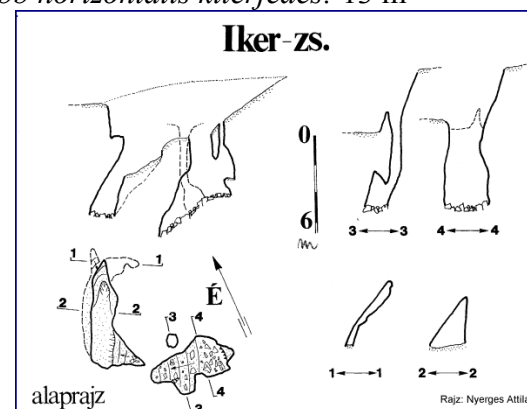
Iker-zsomboly

Egyéb név-változatok: S/18.

Mélység: -7 m

Hossz: 16 m (a két lyuk együtt)

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 13 m

Megközelítés:

A Szabó-pallagi vadászháztól DK-re, a dózerúton a Magfáig (1 km) jutva, onnan DNY-ra 220 m-re. A Soltész-lyuka-zsombolyt mellőzve attól még délnyugatabbra fekvő töbör alján található.

Bejárési útmutató:

A barlang két kicsi, egymástól független, erősen feltöltődött aknácskából áll. A mélyebbikbe első ránézésre harangszerű volta miatt lehetetlennek tűnik kötél nélkül lejutni, de ha közelebről megvizsgáljuk, a két zsombolynyílást elválasztó peremen átsétálva, az akna északi oldalánál, azzal párhuzamosan egy kis csőszerű járat vezet lefelé, amelyen keresztül könnyen a lyuk aljára juthatunk. Itt meggyőződhetünk arról, hogy a „főakna” valóban túl tágas a traverzáláshoz. Lent kisebb cseppkőképződmények és egy omladékos talpú, hamar véget érő kis járat található.

A másik zsombolynyílásnál már jóval kevesebb tanakodásra van szükség lemászás előtt, de itt nem is találkozunk egy felszínközeli agyagos talpú járatmaradványon kívül semmi érdekes látnivalóval sem. A két zsombolynyílás együtt, a környék egyik legnagyobb fosszilis zsombolyroncsának tekinthető.

Pötty-zsomboly*Mélység:* 12 m*Hossz:* 16 m*Legnagyobb horizontális kiterjedés:* 9 mBeszerelés:*12 m kötél*Megközelítés:

Szabó-pallagi vadászháztól K-re található nagy rét É-i szegletében induló földúton 120m múltán, (ott ahol az Almási- és a Széki-zsombolyokhoz vezető szekérút leágazik balra, a szintén a határ felé tartó jobb minőségű útról), az út jobb oldalán fekvő töbör ÉNy-i oldalában található a nem túl nagy bejárati nyílást.

Bejárás útmutató:

A kötelet a bejáratnál levő sziklára lehet biztonságosan rögzíteni (Tk), s innen egy tagban ereszkedhetünk a lefelé táguló akna aljára, ahol egy törmelék domb tetején érjük el a talajt (E12). Egy lejtős, magas törmelékkel feltöltött teremben haladhatunk tovább melyben szolid cseppkőképződmények, és egy kisebb felfelé induló, majd hamar végetérő kúrtó található.

Nyílására 1960-ban bukkantak rá a Vörös Meteor barlangkutatói, s az első leszállást Rónai Miklós végezte a zsombolyba, a szó legszorosabb

értelmében véve, ugyanis az első lépés után megcsúszott és a zsomboly aljára zuhant. A zsomboly méreteire jellemző szerencsére, hogy semmi baja nem esett.

**LAKAT:
a zsomboly alján!****Karácsony-zsomboly***Mélység:* 6 m*Hossz:* 9 m*Legnagyobb horizontális kiterjedés:* 4 mMegközelítés:

A Vecsem-bükki-zsombolytól K-re 330 m-re (szomszédos töbör), nem messze a kék+jelzés mentén, a Banán-zsomboly töbrének ÉNy-i részének tetején nyílik.

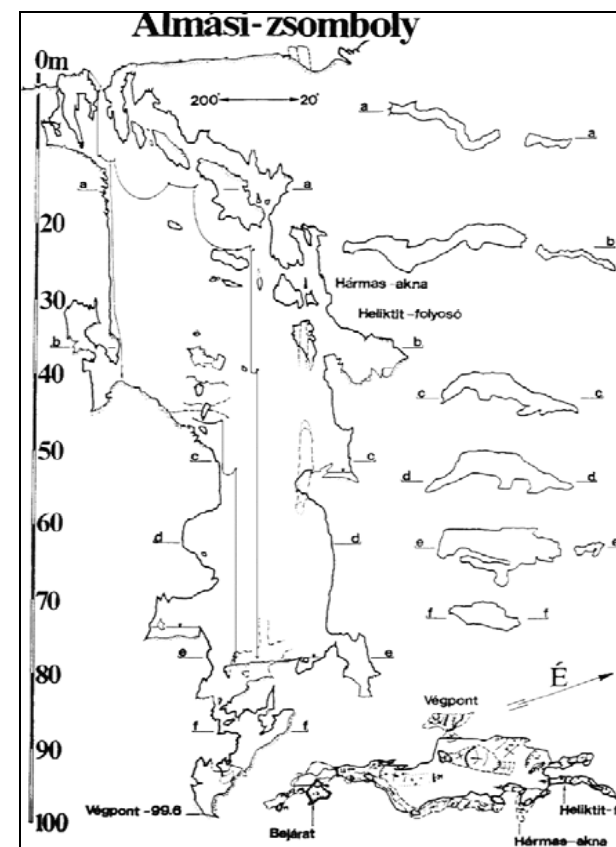
Bejárás útmutató:

A bejárati „akna”, tulajdonképpen egy szűk hasadék, amelyen lecsúszva egy földes aljú kis járatba érkezünk, ez még egy további kis tereplépcsővel vezet a nem túl jelentős méretű zsomboly aljára.

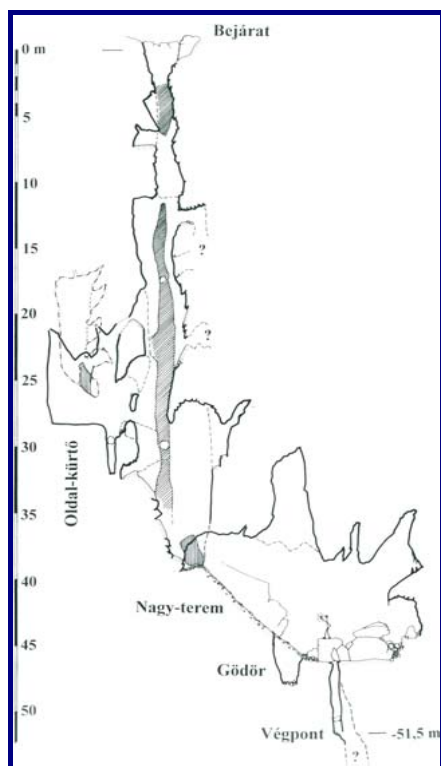
**LAKAT:
a zsomboly alján!**

cseppkőfolyását figyelhetjük meg, melynek hófehér szikrázása a lámpák fényében általában mindenkinek megmarad emlékezetében.

Az akna alján egy járat indul az omladék alá két nyílással, s egy-két kisebb szűkület és tereplépcső leküzdésével érhetjük el a zsomboly mélypontját (-100m). A kötél végével átellenes sarokban felmászva egy ablakon át, egy kis cseppkőes oldalhasadékba juthatunk. Ez előtt nem sokkal, a nagy cseppkőfolyás alatt, kis, borsókővel, cseppkővel bélelt medencében mindig lehet jó ivóvizet találni.

LAKAT: az első aknában lejtő alján a 2. akna bevezető szájának nittjénél.

Széki-zsomboly

Mélység: 50 m

Hossz: 80 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 20 m

Beszerelés:

40 méter kötél, 1N, 1K;

Megközelítés:

A Szabó-pallagi vadász-háztól K-re található nagy rét É-i szegletéből induló szekérutat követve, arról mintegy 120 méter után balra leágazva, az első jobbra eső töbör peremén található némi ördög-szántással, fákkal, és egy kevés dróttal körülvéve találjuk bejáratát.

Bejárasi útmutató:

A kötélünket a bejáratnál nagy választékban található fák valamelyikéhez rögzítjük (Tk), majd az egy méterrel lejjebb látható nittel megosztva (N) már kész is a beszerelés. Erről 36 m-t ereszkedhetünk az emberközeli méretekkel rendelkező akna aljáig (E36), amely csak az alsóbb szakaszokon válik valamivel tágasabbá (2-3m). Mintegy 6 m-el az alja felett egy ablakon át egy oldalkürtőbe mászhatunk be, ami két, hosszában, majd magasságában is egyre elszűkülő hasadékból áll, amelyeket szép cseppköleflyások díszítenek. Az akna talpán meredek, sáros lejtőre érkezünk, ezen lecsusszanva, egy kis lyukon bújhatunk át a zsomboly *Nagy-termébe*. Ennek a bejárat felé eső része meredek, törmelékes lejtő. Rögtön a bebújásnál, egy jelentős méretű cseppköleflyás és igen szép heliktitek csoportja figyelhető meg. Vigyázzunk rájuk! A terem alján hatalmas leszakadt kötőmbök hevernek, felettük sztalagtitok lógnak alá a

Kilátó-zsomboly

Mélység: -12 m

Hossz: 21 m

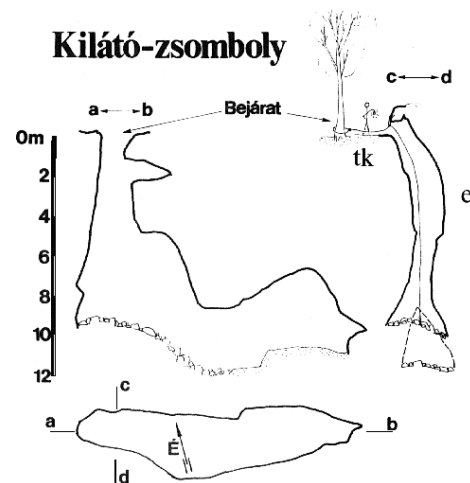
Legnagyobb horizontális kiterjedés: 15 m

Beszerelés:

15 méter kötél, kapaszkodásra ajánlatos

Megközelítés:

Bódvaszilásról a Vecsem-bükk felé haladva a kék+ jelzésen (2.8 km), onnan áttérve keletre a sárga jelzésre 450m-t megtéve, a Miki-kuki-zsomboly töbrének É-i peremén, az úttól mintegy 15-20 méterre nyílik.

Bejárasi útmutató:

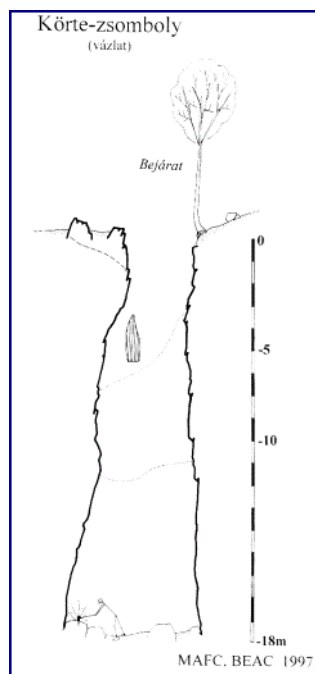
A kapaszkodókötélet egy fához kikötve, a kezdetben csak lejtős aknába óvatosan leereszkedve az pár méter után teljesen függőlegessé válik, de a meglehetősen nagy lépések és fogások könnyű traverzálást tesznek lehetővé egészen az akna aljáig, ahol egy viszonylag nagyobb lelépés található. A lemászás közben lehetőleg kerüljük a falba bizonytalanul beékelődött kövek terhelését (van

néhány). Az akna alján egy törmelékkúpra érkezünk, amelyen lemászva a zsomboly háromszög profilú termecskéjébe érkezünk. Itt a talpazaton némi agyag, a falakon pedig kicsike, helyenként egész szép fehér cseppkövek találhatóak.

LAKAT: a zsomboly alján!

Bejárési útmutató:

A kötelet a bejáratnál álló fához kötjük (Tk), majd a bejárat alatt egy kicsivel található fűzőlyukba kötélgyűrűt bújtatva, vagy a bejárat feletti szálkő csúcsára akasztva (Tk, 2m Kgy), arról éppen függőlegesen ereszkedhetünk az igen komfortos és egyre inkább táguló ferde, zombolyakna aljáig (E15). Ahol érdemes néhány percet szentelni az ott megbúvó képződményeknek.

LAKAT: a zomboly alján!**Körte-zsomboly**

Mélység: 14 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 5 m

Beszerelés: 20 méter kötél

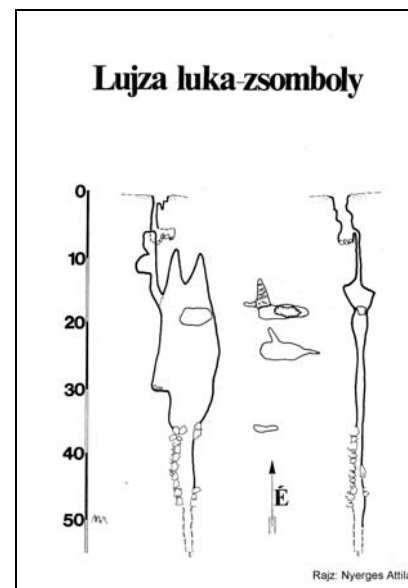
Megközelítés:

A sárga jelzésen haladva a Búbánat-zsomboly felé, mielőtt azt elérnénk, a figyelmesebb szemlélő bal oldalt az út mellett a térszín enyhe megrogyását és az azt körülvevő kőhalmokat veheti észre, amelyhez közelebb kerülve kibontakozik a zomboly tekintélyes méretű bejárati szádája.

Bejárési útmutató:

A kötelet egy fához kikötve (Tk) a célszerűen a zomboly keskenyebbik oldalán érdemes megpróbálni a leereszkedést, ahol a falak közelsége egy darabig még a traverzálást is megengedik. A keleti falon egy kis vízszintes hasadék járatocskába bújhatunk be, melyben néhány kisebb cseppkőképződmény látható. Tovább ereszkedve a zomboly szelvénye tágul.

mennyezetről. Legalsó részét a két kutatási végpont, a *Gödör*, és a közvetlenül mellette található lefelé haladó szűk meander jelenti. A korábbi térképeken gyakran ábrázolt homályba vesző kürtő nem létező dolog, ezt a tévhitet magunk is eloszlatathatjuk, egy nagyobb fényerejű lámpával.

LAKAT: a Nagy-teremben jól látható helyen.**Lujza-lyuka-zsomboly**

Mélység: -50 m

Hossz:-

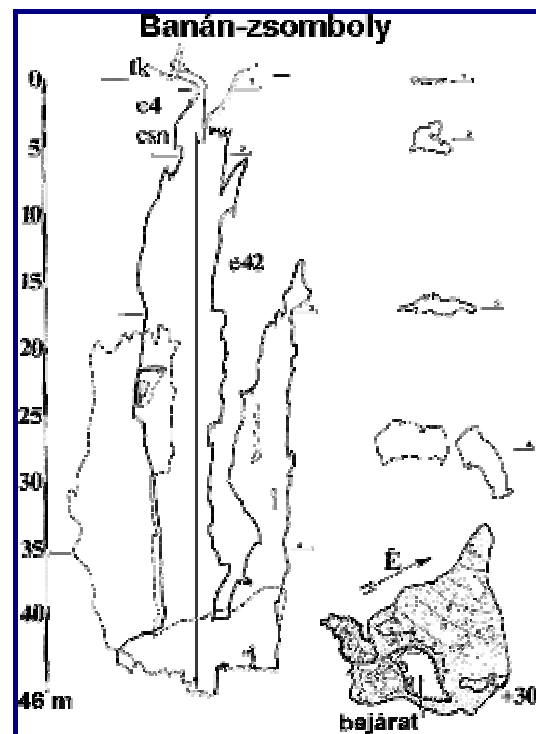
Beszerelés:

40 m kötél, 2N, 2K

Megközelítés: Az Őz-zsomboly (lásd ott!) töbrétől keleti irányba indulva, a következő töbrő túloldalának keleti gerincén nyílik kis sziklás berogyás aljában.

LAKAT: a zomboly bejáratánál.

Bejárési útmutató: A zomboly omladékos bejárati nyílásán leászva egy kicsiny vízszintes szakaszba jutunk, amelynek mélypontja egy kis törmelékkel elzáródott fülke. Innen felnézve vehetjük észre a továbbvezető, véséssel (robbantással ?) tágított lyukat, amely egy igen szűk függőleges hasadékba vezet. Ebbe a szűkületbe, már a kötélén biztosítva érdemes beszállni, s ha sikerül az első pár méteren átvergődnünk, már túl vagyunk a nehezen. Itt a hasadék hossza megnő, egy kicsit ki is tágul (E8). Ide beérve elhelyezhetjük a megosztást (N), ahonnan kényelmesen a tágas hasadéknába csak a -35 m-en található párkányig haladhatunk (E20). Innen a bizzar, oldott formákat mutató szűk hasadék ismét megközelíti a járhatatlant, s bár állítólag a legvége igen kedvezőnek tűnik a továbbkutatás szempontjából, csak nehezen lehet oda lejutni...

Banán-zsomboly

Hossza: 108 m

Mélysége: -45,3 m

Bejárat tszfm: 520 m

Beszerelés:

50 m kötél, 1 csN, 2K; 1Kgy,

Megközelítés:

A Szabó-pallagi vadász-
háztól a Vecsem-bükki-
zsomboly (attól NY-ra
250 m) felé haladva, azt
megelőző nagy töbrő É-i
oldalában van, igen közel
az aljához. A bejárat
maga egy szűk,
robbantott hasadék.
Nehéz észrevenni!

Száznyolc méter hosszú, -45.3 m mélységű zsomboly. Legnagyobb horizontális kiterjedés: 7,5 m Bejárat (Fő-) aknája (-45 m) mellett egy párhuzamos oldalkürtő (-25 m), mely alul-felül visszacsatlakozik; és egy vakkürtő (+30 m) alkotja a barlangot. Oldási csatornákkal és cseppkőképződményekkel díszített. Agyagos kötőmelékkel kitöltött alját - melyen egy kis **időszakos tó** volt ismert - ritkán a nagy pele is felkeresi.

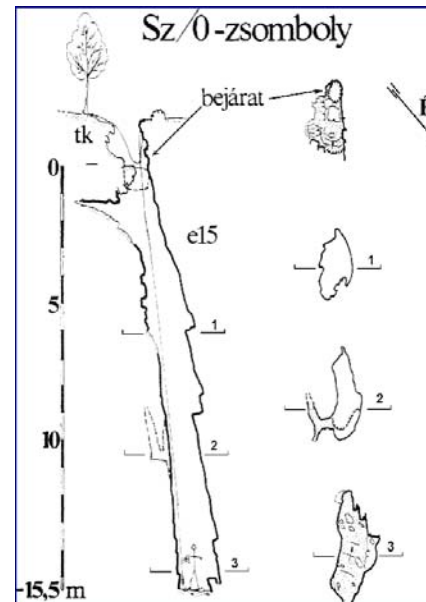
Bejárasi útmutató:

A kötelet egy fához kikötve (Tk) hatolunk át a bejárat szűkületén, és ha ez sikerült (E3), mindjárt be is csavarjuk a 3 méterrel lejjebb található nittet (csN). Erről szabadon ereszkedhetünk (E42) a szinte azonnal kitáguló, szép formájú akna aljáig. A 43 m mélységig tartó hasadékot, ott egy attól eltérő, a fenékszíntől található zsombolyterem irányát meghatározó hasadék váltja fel. Érdekes, hogy a zsomboly legmélyebb pontja közvetlen a bejárat alatt található, ami annak köszönhető, hogy az a feltárást megelőzően még nem kommunikált a felszínnel. Az aknátalpon hajdanában szép cseppkőes

Bejárasi útmutató:

A kötelet a bejárat felett álló fák egyikéhez köthetjük (Tk), majd az alsóbb szinten található kényelmes beszállást biztosító párkányon kényelmesen elhelyezkedve betekerhetjük a nittet és az ott található fix nittfül segítségével (1csN, 1RN), ereszkedhetünk alá az lejjebb elhelyezkedő nittfülről. Itt érdemes ereszkedőgépünket csak néhány méter kötélfelhúzás után beszerelni, mert a következő rész bár nem igazán szűk, ereszkedni semmiképpen nem kényelmes benne. Ha ezen átcusszantunk (kifelé, majd egy kicsit többet kell vesződni!) rögtön tágassá válik az akna, de a fal csak a hátunk mögül távolodik el, mi végig fal mellett ereszkedhetünk. Kb. -10 m-en, ha a beszálláskor csak nemes egyszerűséggel behajítottuk kötelünket, meg fogjuk találni annak folytatását az ott lévő párkányon nőtt állócseppkörre rátekeredve. Innen már csak néhány métert kell ereszkednünk (E18), s egy agyagos lejtőre érkezünk. A kötélről leszállva körbejárhatjuk a termet, melyben néhány cseppkőképződmény található, de a zsomboly folytatását, ha van, nagymennyiségű agyag zárja el.

LAKAT: a zsomboly alján

Sz/0-s-zsomboly

*Egyéb névváltozatok:
Zsozsóka-zsomboly*

Mélység: 15,5 m

Hossz: 17 m

*Legnagyobb horizontális
kiterjedés: 6 m*

Beszerelés:

20 m kötél, 1KGY, 1K;

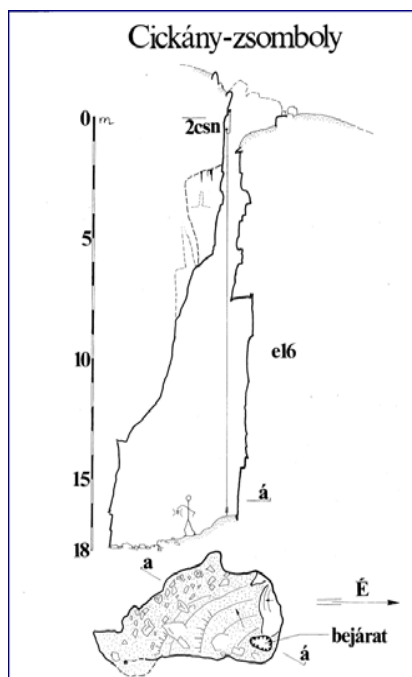
Megközelítés:

A Szabó-Pallagi vadász-
háztól Ny-ra Baglyok szakadéka felé (200m)
a dózerút jobb oldalán lévő kissé
beljebb eső második töbrőben. Az
úttól 60m-re van csupán, de
észrevenni csak a közeléből lehet!

néhány métert ereszkedve találhatjuk meg a nittet (N), amelyről szabadon ereszkedhetünk az akna fenekéig. A beszálláshoz ajánlatos egy kötélvédőt a sziklára elhelyezni. A kötélről leszállva egy törmeléklejtőn ereszkedhetünk le egy kis felmagasodó terembe, melyben a meredek rézsűn minden óvatlan lépés nyomán kövek gurulnak alá. A terem legaljából egy kis cseppköves kürtöbe lehet felkapaszkodni. A bejárati akna aljából az ellenkező irányban egy járhatatlanul eltömődött szűk résen át, egy hasonló jellegű folytatás sejlík, amely a falon 2 métert felmászva, az akna oldalában nyíló, tekintélyes méretű ablakon át közelíthető meg. Itt egy szerény ácsolattal biztosított, bontott lyukon át további 2 métert mászhatunk lefelé, ahol is törmelék zárja el a továbbhaladás útját. Felfelé egy a felső részében kissé kitáguló kürtöben haladhatunk, amely szintén összeszűkülve ér véget.

LAKAT: a törmeléklejtős kis teremben!

Cickány-zsomboly

Mélység: 18 m
Hossz: 24 m
Legnagyobb horizontális kiterjedés: 10 m

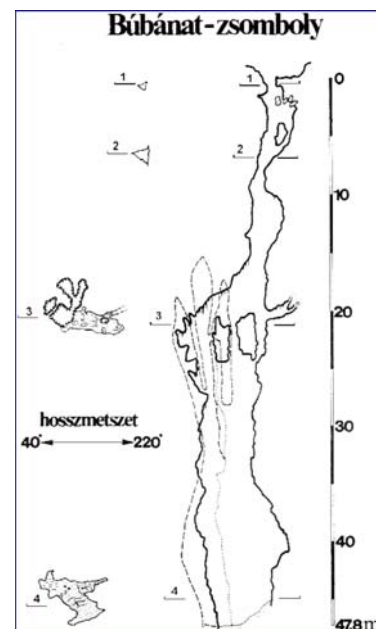
Beszerelés:
 20 m kötél, 2 csN, 2 K;

Megközelítés:
 Bódvaszilas felől (1.9km) kék+ turistajelzés bal oldalán fekvő töbör átelleneső ÉNy-i oldalán nyílik, közvetlenül a Göte-zsomboly mellett. A nagyobbik bejárati nyílás a Cickány-zsombolyé. A töbört magát könnyű felismerni, hiszen az alján található a jellegzetes nagyméretű barlangtorzó is, a Névtelen-zsomboly, a Jóbarát-zsombolytól (lásd ott!) 250m-re, ÉNy-ra a szomszédos töbörben.

medencéből ihattak a leereszkedő barlangászok, ezt mi ma már sajnos nem tehetjük meg. Viszont ők valószínűleg nem másztak fel az aknaterem két végében található kürtökbe: ma az egyikből fixkötél lóg le, amelyen -14 m-ig juthatunk fel, az egyre elszűkülő, cseppköves kürtöben (M30). A másik, a bejárat alatt 20 méterrel lejjebb nyíló kis ablakon keresztül összeköttetésben van a Fő-akna aljával. Ebbe az ablakba beígázva a felülről jövő kötéllel biztosítva 5 métert lehet lemászni (E5) egy újabb kis átbújáshoz, ami után a kötelet meg lehet osztani egy cseppkő segítségével (TK). Innen pedig 20 métert ereszkedve újra a zsomboly alján állhatunk lábra (E20).

LAKAT: a zsomboly alján

Búbánat-zsomboly

Mélység: 47,8 m
Hossz: 50,3 m
Legnagyobb horizontális kiterjedés: 7,5 m

Beszerelés:
 60 m kötél, 1 N, 3 KGY, 4 K;

Megközelítés:
 Bódvaszilasról a Vecsem-bükk felé (2.8km) haladva, a sárga jelzésen keletre fordulva 350m-re. A Vecsem-bükk csúcsától (553m tszfm.) D-re 250m-re a sárga turistajelzés közvetlen közelében. Bejárata ugyan kicsiny, de a megrogyás kis figyelemmel könnyen észrevehető, az útról D felé tekintgetve, a töbör peremén. A közelében fekszik a Körte- (ÉNy-ra 50m) és a Miki-kuki-zsomboly (DK-re 100m).

Bejárati útmutató:

A kötelet egy a bejárat melletti szimpatikus fához kötjük, s miután átvergődtünk a bejárati szűkületen, 2 méter ereszkedés (E2) után egy nittet

találhatunk (N). A nitt alatt még 3 méterrel újra összeszűkül az akna, s itt még egy beszorult kődarabra kell egy elhúzást tenni (Tk). A további ereszkedés az egyre táguló aknában egy szép cseppköves terembe vezet. Húsz méter mélységben a barlangot vertikálisan kettéosztó álfenekre érkezünk (E18), amelyről 3 nyílás sötétlik a további 25 méteres mélység felé. Ezek közül mindenképpen érdemes a legtávolabb fekvő (legtágabb) nyílást felkeresni, mert különben nagyon sárosak leszünk. Itt cseppkövekre köthetjük (Tk) maradék kötélgyűrűnket megosztás végett, majd lejjebb egy kőelre akasztott (Tk) elhúzással küszöbölhetjük ki a további szakaszon a kötél felfekvését. Az ereszkedés végén (E27) egy lejtős, nem túl nagy, sáros talpú terembe érkezünk.

A zomboly meglehetősen rosszul szellőzik, már egy 2-3 fős túra is jelentősen lerontja a barlang levegőjének minőségét. Nem tanácsos nagy létszámú, hosszabb időtartamú túrát szervezni ide.

**LAKAT: a barlangot vertikálisan kettéosztó álfeneken.
TEHÁT NEM AZ ALJÁN !**

Őz-zomboly

Mélység: 42 m

Hossz: kb. 60 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 22 m

Beszerelés:

40 m kötél, 1 eN + 1 csN, 2K;

Megközelítés:

A kék+ turistajelzésen Szabó-pallagi vadászháztól kelet felé indulva 1,2 km-t megtéve egy nyiladéknál, ahol egy erdészeti pont is található, az út hirtelen északnak fordul. Itt mi délnek tartva, 20-30 méter után, egy a bal oldalt mellettünk lévő töbörbe leereszkedve, annak felső kétharmadában találjuk a tekintélyes méretű bejárati szádát.

Bejárasi útmutató:

Kötélünket egy fához rögzítjük (Tk), majd a kötélvédőt az azonnal szembetűnő kritikus felfekvésű ponton elhelyezve kezdjük meg az ereszkedést a zomboly első, kicsit földes, kicsit sáros első aknájába. 10 méter ereszkedés után (E10) az akna alján induló hasadéokban haladhatunk tovább. Itt kötélünket egy expanziós szeghez rögzítve (RN) kísérhetjük meg a két hasadék kereszteződésében kialakult akna bejárati szűkületén való lepréslődést. Az akna végig traverzálható szélességű marad, azonban lefelé nem árt a kötél (E10). Az akna alján végigjárhatjuk a két hasadék, három agyaggal feltöltött végpontját.

Fenyves-zomboly

Fenyves-zomboly

Mélység: 19,6 m

Hossz: 45 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 15 m

Beszerelés:

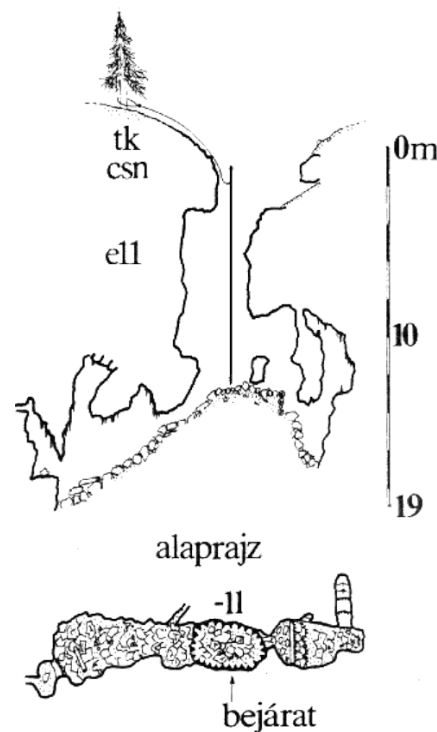
20 m kötél, 1 csN, 1 KV.

Megközelítés:

A Szabó-pallagi erdészháztól északra, mintegy 100 méterre É-ra található, az út mentén levő vadvédelmi kerítésen belül. A kerítésen átmászva, a fiatal fenyvesben enyhén balra tartva haladunk mintegy 50 métert, s ekkor észrevehetjük a zomboly tekintélyes bejárati szádáját.

Bejárasi útmutató:

A zombolyba a hozzá tartozó töbör oldalához képest épp az ellenkező oldalon érdemes leereszkedni. A köteleket egy alkalmas fához rögzítve (Tk)

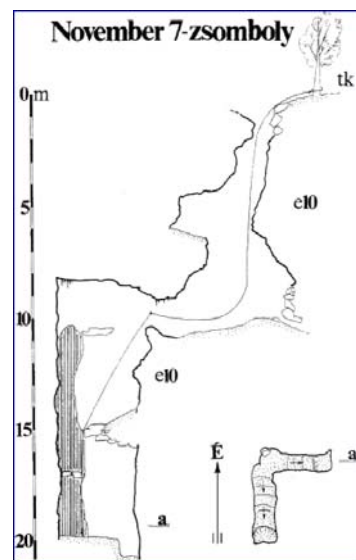

így pár perc múlva a második töbrében megtalálhatjuk a barlang bejáratát a Lófüle-zsomboly társaságában. A nagyobbik, tágasnak mondható bejáratú akna a Jég I. zsomboly.

Bejárési útmutató:

A köteleket az akna bejáratának felső része felett álló facsoport egyik tagjára kötjük, amelyet a túloldaltól, kissé lejjebből még kényelmesen elérhetünk. Innen 2 métert ereszkedve, az éppen aláhajolni készülő fal utolsó függőleges szakaszán találunk egy nittet. Erről még 8-9 métert ereszkedhetünk az első akna talpáig, ahol is kövek és korhadt fadarabok fekszenek. Innen kelet felé egy enyhén lejtős, nem túl tágas, igen szép cseppkövekkel és borsókövekkel díszített hasadékban haladhatunk tovább a következő akna beszállásáig. Itt a nittet jobb oldalt fejmagasságban találjuk. (Be kell hajolni az aknába, hogy meglássuk.) Erről 9-10 métert ereszkedhetünk a zsomboly végpontjáig, ahol is a képződmények mellett némi agyag és kőtörmelék található. Az utóbbi elsősorban az első akna álfenekéből származik, amely jól megfigyelhető a második akna aljából nyíló kis szűk hasadékba bebújva.

LAKAT: a 2. akna alján.

Nov. 7 zsomboly

Mélység: 20 m

Hossz: 36 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 10 m

Beszerelés:

28 m kötél, 1K, 1KV

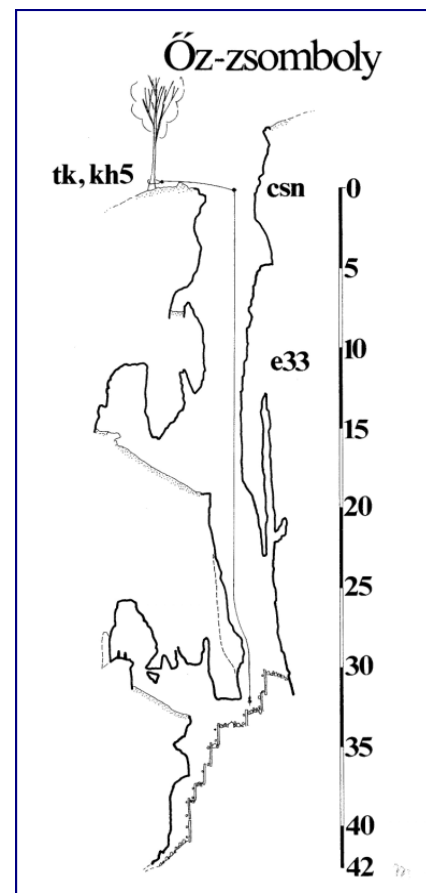
Megközelítés:

A Széki-zsomboly töbrében (lásd. ott!), az alatt mintegy 10 méterrel található a sziklás bejárata.

LAKAT: a zsomboly alján

Bejárési útmutató:

A zsomboly alsó peremén állva, szemben a bejáratral, a jobb oldalon található fák valamelyikét érdemes megkötni (Tk), majd néhány métert ereszkedve, nagyjából a zsomboly előtti vízszintes síkkal egy szintben két

nittet találunk (Y-bekötés, 2N). Erről egy tagban ereszkedünk az akna aljáig (E32) néhány kisebb oldalablakot, oldalhasadékot megfigyelve. Az ereszkedés egy a barlang végpontjáról kitermelt törmelék tárolására szolgáló fa ácsolatrendszer (depó) tetején ér véget, amely inentől már a barlang végpontjáig kíséri fog minket. A falakat borsókövek, és cseppkövek díszítik. A kutatóakna felett átraverzálva egy emelkedő cseppkőves járatban haladhatunk egy darabig. A kutatóaknába az ácsolaton lemászva egy jellegzetes formájú "cseppkőbuborék-sorozat" formájú képződmény kíséri utunkat. A kutatóakna legalján egy 7 méter magas oldalkürtőben mászhatunk fel, míg onnan lefelé tekintve megállapíthatjuk, hogy itt még sok törmelék várja a barlang kutatóit.

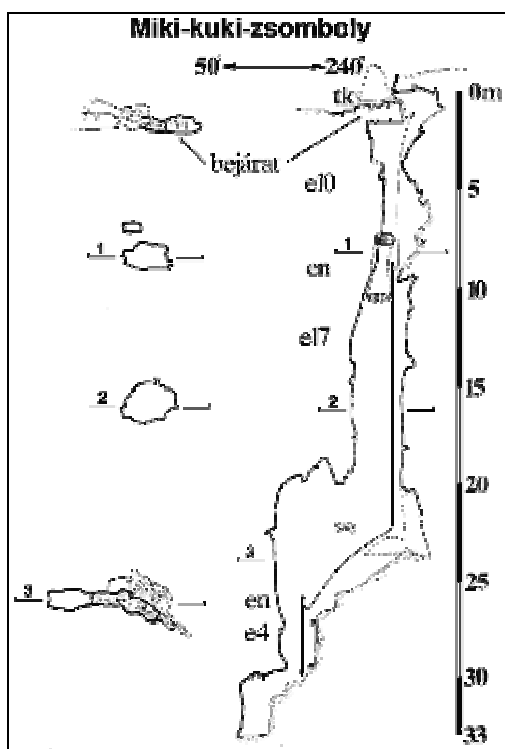
LAKAT: az akna alján.

Miki-kuki-zsomboly

Mélység: -33 m

Hossz: 41 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 10 m.

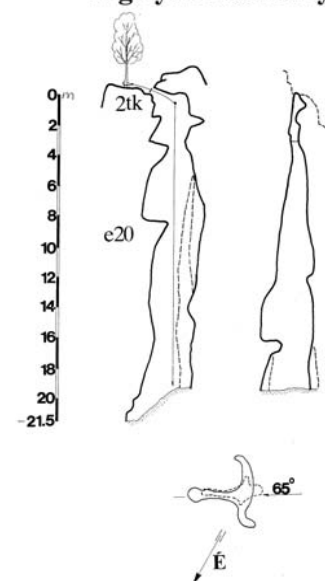
Beszerelés:

35 m kötél, 2eN, 2K, 1Kgy.

Megközelítés:

A Vecsem-bükk csúcsától (553 m tszf.) D-re 250 m-re. A Búbánat-zsombolytól DK-re (100 m) lévő töbör alsó harmadában található, egy az ottani átlagosnál sziklásabb térszínen. A bejárat egy kis teknőből induló vízszintes járatként mutatkozik, melynek talpán egy nagyobb kötömb fekszik.

Ürgelyuk-zsomboly

Bejárás útmutató:

A kötelet egy fához kikötve a ferde bejáraton besurrnva érjük el az akna tetejét. Ott egy jól felismerhető füzölyukba kötélgyűrűt rakunk (Tk, Kgy), majd erről teljesen függőlegesen ereszkedhetünk az érdekes keresztaszvényű, nem túl tágas aknába. Az akna alján nincs nagy hely, s az innen kiágazó kis járatkezdemények is agyaggal feltöltödvé hamar véget érnek.

LAKAT: az akna alján.

Komjáti Jég-zsomboly

Mélység: -21 m

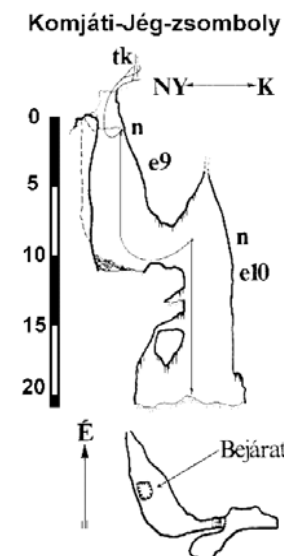
Hossz: 41 m

Beszerelés:

27 méter kötél, 2 N, 2K;

Megközelítés:

A sárga turistajelzésen a Vecsem-bükk felől Tornanádaska felé haladva miután ferdén átkeltünk egy nagy réten, az út újra az erdőbe fordul két töbör közé, ahol a bal oldaliban egy kis romos házat láthatunk (hajdan talán mészégetők használták.). Innen még vagy száz métert haladunk a ligetes, bokros terepen az úton, majd arról letérve északnak fordulunk, s

így a meglehetősen kellemetlen terepen előretörve egy bozótos szélű másik töbörhöz jutunk, amelynek északi oldalában, még a bokros zónában lefelé haladva (mielőtt a töbör füves alját elérnénk), találunk egy kis berogyást, az alján egy kis barlanggal (Kis-Rókalyuk). Ettől pár méterrel lejjebb nyílik a zomboly bejárata egy kicsike füvekkel körülvelt nyílásként.

Bejárasi útmutató:

Minthogy olyan fa nem nagyon van a közelben ami megbír egy rendesebb embert, kénytelenek vagyunk a kötelet a mintegy 10-12 méterrel feljebb levő első fához kötni (Tk). Így a kötél a bejárati nyílás földes szélű oldalán fekszik fel. Néhány méterrel ereszkedve (E3) a zomboly hirtelen kitágul. Itt a további beszerelését illetően választhatunk egy nitt(N), vagy egy óriási beszorult kötömb által képzett füzölyük között (Tk, Kgy). Bármelyiket is rakjuk be, innen szabadon ereszkedhetünk (E20). Ereszkedés közben szép függőcseppköveket és a víz által létrehozott szép oldási csövet figyelhetünk meg. A kötél végén egy agyagos, sík teraszra érkezünk, melyről egy kis lejtő vezet a zomboly omladékkal borított aljára. Itt több helyen is 1-2 méterrel lejjebb lehet jutni a kövek között, de nem többet. A falakat gazdagon díszíti borsókó és cseppkő.

LAKAT: az akna alján.

Ürgelyuk-zomboly

Mélység: -22 m

Hossz: 28 m

Beszerelés:

28 m kötél, 1Kgy, 1K;

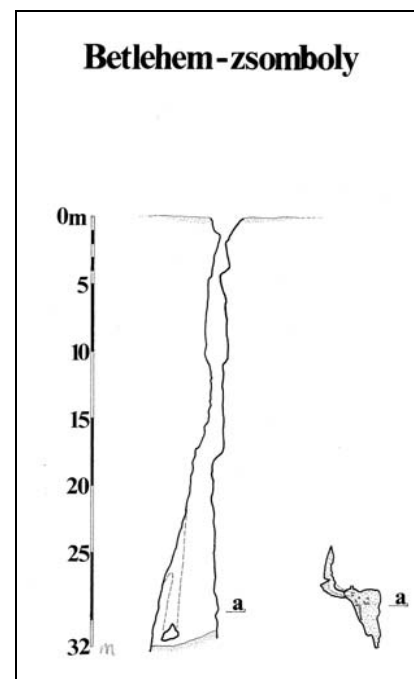
Megközelítés

A sárga turistajelzésen Tornanádaska irányába haladva a Betlehem-zomboly bejáratát elhagyva (lásd ott!) az út D-nek tart, majd egy nagyon éles kanyarulattal ÉK-nek fordul. Itt a kanyart kiegyenesítve tovább kell haladni D felé a sűrű fiatalos erdőben, ahol az első töbör menetirány szerinti jobb oldalában egy sziklás részen található a nem túl jelentős bejárat.

Bejárasi útmutató:

A kötelet a bejárat melletti nagy kötuskóra köthetjük, majd az első még vízszintes szűkületen bátran be lehet mászni némi önbiztosítás mellett. Itt egy kis fülkébe jutunk, melynek az aljából nyílik a mélybevezető akna. Itt egy kötélgyűrűről (Tk) ereszkedhetünk be a kissé szűkös bejáraton át 10 métert (E10), ahol egy ferde meredek lejtőre érkezve az akna túlsó cseppköves falán találjuk a nittet (eN). Erről 17 métert haladhatunk lefelé (E17) az innen már tágasnak mondható aknában, helyenként szép cseppkövek mellett. Mielőtt elérnénk az ereszkedés végét, egy ablakon már előre betekinthejük a velünk párhuzamosan induló aknába, amelyet nem innen célszerű megközelíteni. Az akna alján egy depóra érkezünk, ami jórészt sárból áll. Innen egy ablakon bújhatunk át, ahol a bal oldali falon levő nittet (eN) felhasználva (van a jobb oldalon is egy) további 4 métert ereszkedhetünk (E4) egy újabb depóra, azon lemászva egy lépcsős, sáros, ásott járat vezet a jelenlegi végpontra.

Lakat: a hosszú ereszkedés alján

Betlehem-zomboly

Egyéb névváltozatok:

V/31, V/3.

Mélység: -31,8 m

Hossz: 39,1 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 6 m

Beszerelés:

35 méter kötél, és egy 8 m-es kötélgyűrű elhúzásnak

Megközelítés:

Bódvaszilásról a Vecsem-bükkre haladó kék + jelzésről (2.8 km) kelet felé a sárgára áttérve (600 m-re), majd elhagyva a Kilátó-zombolyt mintegy 150 méterrel,

az úttól balra, 30-40 méterre egy kis sziklás töbör peremén találjuk. Bejárata egy alig észrevehető kicsiny berogyás.

Bejárési útmutató:

A kötelünket egy fához kötjük, és letuszkoljuk magunkat a nem túl tágas, bontott bejárati nyíláson. Egy hosszú kötélgyűrű (8 m-es Kgy) segítségével a kötelet egy másik fáról úgy húzzuk el, hogy az éppen a szűkület közepén fusson. A szorító után egy kis fülkébe érkezünk, ahol egy kis hevenyészett ácsolatot mellőzve kezdhetjük meg az ereszkedést. Az akna eleinte tágul, megjelennek a zombolyra oly jellemző borsóköves falfelületek. Később a 3-4 méteres átmérő állandósul, és nemsokára elérhetjük az agyagos aknatalpat (E32). Itt érintetlen, szép borsókövek tömege vesz körbe minket, melyek jelenlegi állapota valószínűleg annak is köszönhető, hogy a zomboly hosszú ideig be volt omolva. Itt még egy szűk nyíláson átbújva az aknától külön álló, szép képződményeket rejtő kis hasadékba lehet bemászni, ahol kisebb cseppkövek is találhatóak. Óvatosan kell közlekedni, nehogy letörjünk valamit!

LAKAT: a bejáratnál

Lófüle-zomboly

Mélység: -30 m

Hossz: 41 m

Beszerelés: 30 m kötél, 1N, 1K

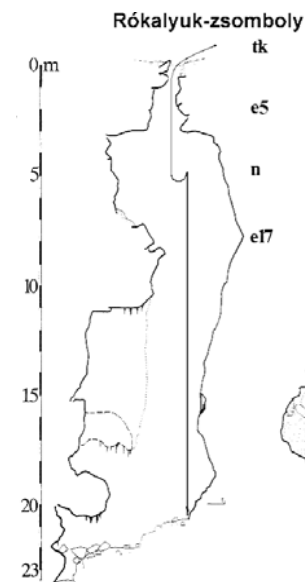
Megközelítés:

A sárga turistajelzésen a Vecsem-bükk felől Tornanádaska felé haladva miután ferdén átkeltünk egy nagy réten, az út újra az erdőbe fordul két töbör közé, ahol a bal oldaliban egy kis romos házat láthatunk (hajdan talán mészégetők használták.) Innen még vagy száz métert haladunk ligetes, bokros terepen az úton, majd arról letérve északra fordulunk, s így pár perc múlva a második töbörben megtalálhatjuk a barlang bejáratát a Komjáti-Jég I. sz. zomboly társaságában. A töbör D-i oldalában a kisebbik zombolybejárat a Lófüle-zomboly szádája.

Bejárési útmutató:

Az első kötél, amelyet egy fához (Tk, E7) kötünk ki, tulajdonképpen csak kapaszkodásra kell, arra is főként csak az akna alsó harmadában, mert addig a méretek nem mondhatóak túlzottan tágasnak. Az akna egy 4-5 m magas hasadékterembe torkollik, melynek törmelékletjőjén lesétálva egy, a magasba felnyúló cseppkövekkel becementált, borsókövekkel borított omladékot figyelhetünk meg. Ennek aljában egy igen szűk, véséssel tágitott nyíláson át vezet tovább az út. Itt egy kis fülkébe érkezünk, amelyből egy újabb szűk, vízszintes hasadék vezet a következő 11 m mély aknába. Az akna maga nem túl tágas (1-2 m átmérőjű), de illendő a traverzálást elkerülni a cseppköves falak érintetlenségének megőrzése érdekében (Ez a barlangszakasz csak néhány éve lett feltárva - MAFC 1992). Az akna tetején egy alkalmas cseppkőhöz rögzítve kötelünket könnyen leereszkeszhetünk az aljára (Tk, E11). Innen két kisebb fülkén áthaladva a járat végleg elszűkül. Az akna tetején, egy kis szűk lyukon egy 6-7 m magas hasadékterem várja még a látogatóit.

Rókalyuk-zomboly

Mélység: 23 m

Hossz: 26 m

Legnagyobb horizontális kiterjedés: 8 m

Beszerelés:

37 méter kötél, 1 N vagy 1 KGY, 1K;

Megközelítés:

A dózerútról (kék jelzés), ott ahol a Baglyok szakadéka található déli irányba egy földúton letérünk, majd mintegy 100 méter után az elágazásnál, a bal oldali meredeken emelkedő utat választjuk, amely egy nagy irtás szélére vezet minket. Az irtás szélén maradván mellőzünk bal oldalt az irtásba csak belelógó töbröt, s

cseppköre kötött kötélgyűrű segítségével. Az ereszkedés egy darabig így függőlegessé válik, de hamarosan újra egy ferde, sáros falon csúsztathatjuk lábunkat, de innen már csak pár méter az alja. Miközben ereszkedünk, a hátunk mögött drámai változásokon megy keresztül a látkép, egy szép, nagy meandert pillanthatunk meg, ha véletlenül hátra nézünk. Ez tulajdonképpen a bejárat szakasz függőleges folytatása, amitől az csak egy álfenékkel van elválasztva. A földön állva két irányba is indulhatunk. Ha a kötélről látott meander aljába akarunk eljutni, akkor egy bizonytalan kinézetű ácsolaton, vagy fölötte kell elmásznunk, míg a falak össze nem szűkülnek. Itt elég sáros a terep. A másik irányba kissé lehajolva egy lejtős járatocskába érünk melynek vége szintén ásás eredménye. A bebújás után egy kis rakott kőfalon kell lemásznunk. Ennek aljából balra egy kis időre négykézlábra ereszkedve egy kis cseppkőves terembe juthatunk, melyből minden irányba reménytelenül elszűkül a folytatás.

LAKAT: az utoljára említett kis oldalteremben

Göte-zsomboly

Mélység: -25 m

Hossz: 56 m

Beszerezés:

10 + 15 m kötél

LAKAT: az első akna alján

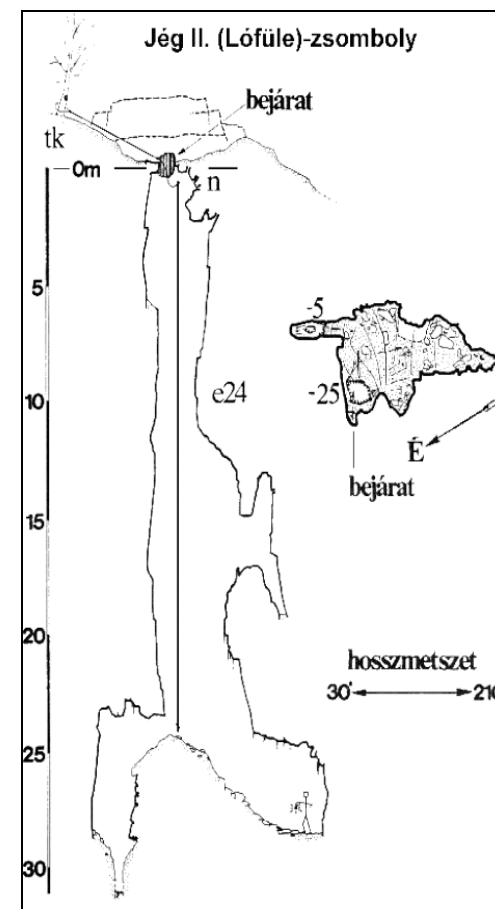
Megközelítés:

Bódvaszilás felől (1.9 km) kék+ turistajelzés bal oldalán fekvő töbör átelleneső ÉNY-i oldalán nyílik,

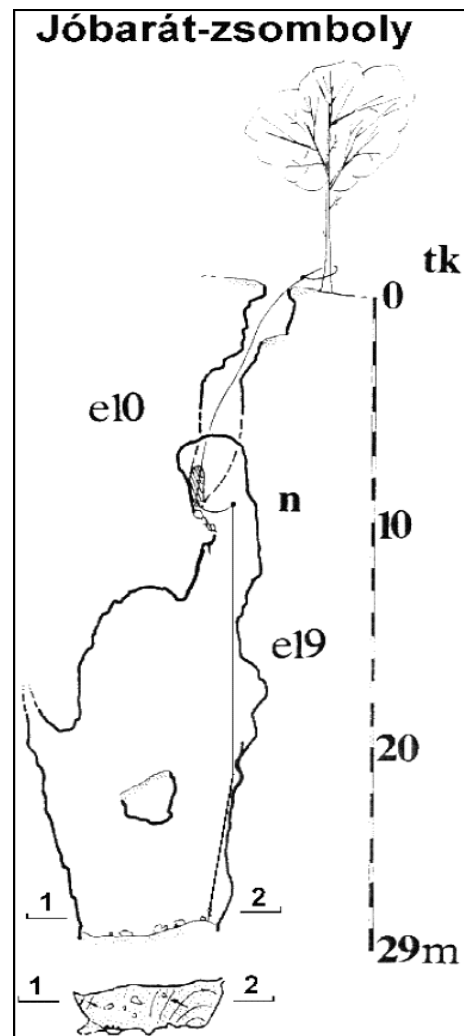
közvetlenül a Cickány-zsomboly mellett (attól DK-re 20-30 m-re, azzal egy szintben). A kisebbik bejárat nyílás a Göte-zsombolyé. A töbört magát könnyű felismerni, hiszen az alján található a jellegzetes nagyméretű barlangtorzó is, a Névtelen-zsomboly. A Jóbarát-zsombolytól (lásd ott!) 250 m-re, ÉNy-ra a szomszédos töbörben.

Bejárás útmutató:

A kötelet egy fához kötjük úgy (Tk), hogy minél kisebb irányeltérüléssel vezessen a lyukba. A "legkedvezőbb felfekvést" a bejárat feletti sziklákon található fűzőlyuk segítségével állíthatjuk be, sajnos a földes, szűk bejárat nyílás más alternatívát nem kínál. A rókalyuk-szerű bejáraton bemászva rögtön az akna tetejére érkezünk. Itt még van lehetőségünk egy kis párkányra kényelmesen kiülni. A bebújással szemben lévő oldalon, egy óriási kötömbben egy nitt található (N), amelyről a kötél szabadon lóg az akna aljáig. Ereszkedés közben lefelé haladva, az akna méretei egy nagyobbodnak, és egyben növekszik a cseppkövesedés is (E24). A kötélről leszállva egy aknateremben találjuk magunkat, amelynek törmelékes lejtőjén lesétálhatunk annak aljára, ahol agyag és cseppkövek zárják el a folytatást. A kötél végénél egy kisebb lejtős lyukon átbújva egy csatlakozó hasadékjáratba jutunk, amelyben néhány métert lemászva megállapíthatjuk, hogy az járhatatlanná szűkül.

LAKAT: az ereszkedés alján !

Jóbarát-zsomboly

Mélység: 29,4 m
Hossz: 34,3 m
Legnagyobb horizontális kiterjedés: 12 m

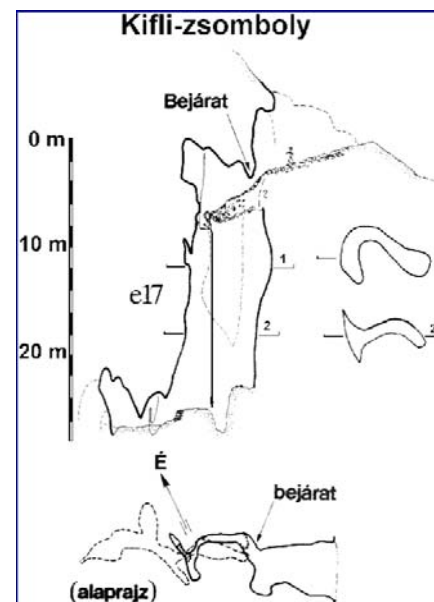
Beszerezés:
40 méter kötél, 1 N, 1 KGY, 2 K

Megközelítés:
Bódvaszilas felől a kék+ jelzésen (2.7km) a fenszakra érkeve, a sárga jelzés jobbra való leágazását követően, szintén jobbra az első töbör peremén közvetlenül az út mellett nyílik.

Bejárasi útmutató:
A kötelet egy fához kikötve (Tk), azon biztosítva juthatunk át a felszíntől mintegy 3 méterrel lejjebb nyíló bejárati szűkületen. Ez egy kicsit omladékos, vigyázzunk! Itt egy lejtős, földes, falevels aljú járat vezet a tulajdonképpeni zsombolyaknáig, amely

beszereléséhez egy fűzőlyukat és egy nittet vehetünk igénybe (Tk, Kgy, N). A nitről 22 métert ereszkedhetünk az egyre táguló aknában (E22), ami közvetlenül egy nagyobb alapterületű, erősen agyagos, nedves terembe vezet, ahol a falakon cseppkölefolyások láthatók. A folytatást szinte mindenütt nagymennyiségű agyag zárja el.

LAKAT: az akna alján.

Kifli-zsomboly

Egyéb névváltozatok:
Lépcső-zsomboly

Mélység: 26 m
Hossz: 52 m
Legnagyobb horizontális kiterjedés: 22 m

Beszerezés:
22 m kötél, 3 K; 2KGY; 1 KV

Megközelítés:
A kék+ jelzésről könnyen elérhető, ha Szabó-pallag irányából (1.5 km) haladunk a

Vecsem-bükki-zsomboly felé. Az út egy darabon egyenesen északnak tart (az Őz-zsombolynál veszi fel ezt az irányt), majd egy erdészeti pontnál szelíd ívben újra keletnek kanyarodik. Itt kell letérni (nyugatra), s az itt található töbör északi oldalán mintegy 50 métert haladva feltűnik a zsomboly sziklás bejárati udvara.

Bejárasi útmutató:

A zsomboly felszínre nyíló nagy beszakadásának az alján egy fél méter átmérőjű nyíláson átbújva, egy igen érdekes meanderező formákat mutató, lejtős és törmelékes aljú folyosócskába jutunk. A tetejében beszorult kövek, és a felszín közelsége miatt belógó gyökerek láthatóak. A folyosó végén egy-két méter körüli kis letörésen bátran lecsusszanva kezdhethetjük meg a kötél beszerelését.

Itt egy fix szeget találunk (RN), amelybe az orosz titán karabineren kívül kevés típus illeszthető, illetve a fejünk magasságban egy nagy követ (Tk), amely a hasadékba be van szorulva és cseppkövesedve. Így azt egy kötélgűrűvel nyugodtan megköthetjük. A kötél fel fog feküdni, így nem árt esetleg egy kötélvédőt is használni. Az álfenék alá bekúszva megkezdhetjük az ereszkedést a ferde, nem túl tágas aknában (E16). Néhány méter után egy nagyobb párkányt érünk el, ahol van lehetőség - elsősorban a nagyobb felfekvések elkerülése végett - megosztani az aknát az ott található